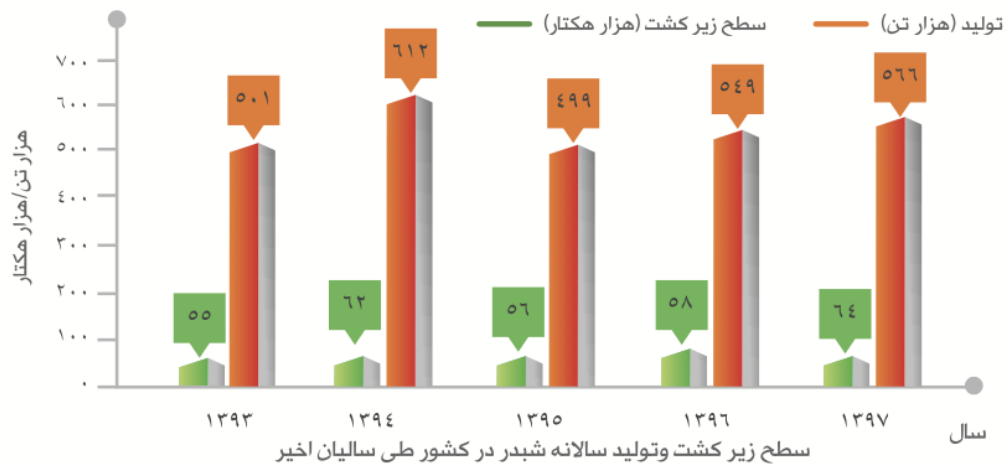

"عطار" اولین رقم شبدر ایرانی با عملکرد بیشتر و مصرف آب کمتر

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی لرستان*

بیان مسئله

سطح زیر کشت شبدر در ایران حدود ۶۴ هزار هکتار با تولید سالانه بیش از ۵۵۰ هزار تن است. شبدر ایرانی به عنوان یکی از گیاهان علوفه‌ای یک ساله نقش عمده‌ای در تولید علوفه، تناوب و در نتیجه پایداری کشاورزی دارد. گیاه شبدر علی‌رغم اینکه بومی ایران می‌باشد ولیکن تاکنون رقم ثبت شده‌ای در کشور نداشته است. مهم‌ترین هدف برنامه‌های اصلاحی، افزایش کمی و کیفی عملکرد علوفه و پایداری آن در واحد سطح، ایستایی بیشتر به منظور سهولت در برداشت مکانیزه، کاهش مصرف آب به ویژه کاهش وابستگی به آب‌های زیرزمینی و استفاده بیشتر از بارندگی‌های بهار و آب‌های سطحی بوده است. دستیابی به این هدف با کاهش تعداد چین و دوره بهره‌برداری و جبران عملکرد با افزایش سرعت رشد محقق می‌گردد.

*محمدشاهوردی، محمد زمانیان، وحید رهجو، شهناز سلیمانپور، محمود نصرالهی، علیرضا چگنی، احمد پیرهادی، علی مقدم، ناصر زلفی، مراد چشمه نور، مسعود نظامی، عبدالله موموندی، ناصر میراحمدی، سمیه حسینی، عزت اله نباتی، محمدحسن کوشکی، امیر محسنی امین، طهماسب حسین پور و مراد سپهوند

معرفی دستاورد

رقم شبدر عطار از میان توده‌های بومی طی ۱۵ سال به روش سلکسیون انفرادی (انتخاب لاین خالص) ارزیابی، انتخاب و معرفی شده است. بر اساس آزمایشات سازگاری در مناطق مختلف (کرج، کرمانشاه و بروجرد)، این رقم با عملکرد علوفه خشک ۱۱/۹۸ تن در هکتار نسبت به شاهد توده بومی هفت چین، حدود ۲ تن در هکتار معادل ۱۶/۲۶ درصد عملکرد بیش‌تری داشته است. در پروژه تحقیقی - ترویجی در مناطق شبدرکاری (الشتر و دشت سیلاخور بروجرد) با ۱۱/۰۸ تن در هکتار نسبت به شاهد، ۲۴/۸۶ درصد عملکرد بیش‌تری داشته است. این رقم همچنین دارای بالاترین درصد پروتئین (۲۱/۲ درصد)، دارای ساقه مستحکم‌تر و ایستاتر و مناسب‌تر برای برداشت ماشینی بوده. دارای یک چین کمتر و عملکرد کل بیش‌تر نسبت به شاهد توده بومی (هفت چین بروجرد) است. لذا می‌تواند ضمن افزایش بهره‌وری محصول، تا میزان حداقل ۲۰ درصد، صرفه جویی در مصرف آب (۲-۲ آبیاری کمتر) را نیز در پی داشته باشد.

فرایند تجاری سازی دستاورد

در حال حاضر به منظور تجاری سازی بذر این رقم، یک هکتار زیر کشت بذری می‌باشد که تولید بذر آن (۳۵۰ کیلوگرم) با عقد قرارداد در اختیار یکی از شرکت‌های تولید بذر قرار خواهد گرفت.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

زراعی و باغی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی